

Sygnatura akt VI GC 163/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VI Wydział Gospodarczy **w składzie:**

Przewodniczący SSR Łukasz Kozakiewicz

Protokolant Ewelina Dulian

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2014 r. na rozprawie sprawy

z powództwa **J. D.**

przeciwko **R. K.**

o zapłatę 2 629,51 zł

I. **powództwo oddala,**

II. **zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 617,- zł (sześćset siedemnaście złotych 00/100) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 600,- zł (sześćset złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

Powód – J. D. wniósł zasądzenie od pozwanego R. K. kwoty 2.629,51 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, że obciążył pozwanego kosztami zużytej energii elektrycznej wystawiając faktury VAT. Pozwany zobowiązany był do uczestniczenia w kosztach tej energii na podstawie umowy zawartej z powodem i innymi współwłaścicielami drogi dojazdowej, na potrzeby oświetlenia której energia była dostarczana. Pozwany nie zapłacił określonej w nich należności w terminie ani na późniejsze wezwanie do zapłaty.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Zarzucił, że nie zawierał z powodem umowy, która obliżowałaby go do ponoszenia części kosztów energii elektrycznej. Nadto wskazał, że stróżówka do której energia ta jest m.in. dostarczana znajduje się na nieruchomości należącej wyłącznie do powoda. Wreszcie powód nie przedstawił pozwanemu faktur źródłowych umożliwiających weryfikację żądanych kosztów.

Sąd ustalił.

Powód wraz z I. D. na zasadach małżeńskiej wspólności ustawowej, pozwany wraz z M. K. na zasadach małżeńskiej wspólności ustawowej oraz M. D. i E. D. na zasadach małżeńskiej wspólności ustawowej, H. P., M. S., M. N., J. N., A. K. są współwłaścicielami nieruchomości położonej w W., przy ul. (...), składającej się z działki gruntu Nr (...) stanowiącej drogę dojazdową – w udziałach po 1/8. Nadto powód wraz z I. D. na zasadach małżeńskiej wspólności ustawowej jest właścicielem nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), składającej się z działek numer (...), zaś pozwany wraz z M. K. na zasadach małżeńskiej wspólności ustawowej jest właścicielem nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) składającej się z działek numer (...).

Dowód: umowa sprzedaży – akt notarialny Rep. A Nr (...) – k. 34 – 48, umowa o zniesienie współwłasności – akt notarialny Rep. A Nr (...) – k. 49 – 51, mapki – k. 52, 53.

Na nieruchomości położonej w W., przy ul. (...), stanowiącej działkę Nr (...), znajduje się stróżówka.

bezsporne.

Współwłaściciele nieruchomości składającej się z działki gruntu Nr (...) stanowiącej drogę dojazdową: H. P., M. N., R. K., J. D. i M. D. zawarli ustną umowę, w której ustalili, że koszty dostawy energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia tej nieruchomości będą ponoszone przez nich w częściach równych i zwracane powodowi, który zawarł umowę o dostarczanie energii elektrycznej z jej dostawcą. Rozliczenia miały następować co pół roku. Liczniki energii elektrycznej znajdują się w nieruchomości powoda i są związane z zasilaniem – odrębnie – latarni oświetlających drogę i stróżówki. Początkowo pozwany partycypował w kosztach energii elektrycznej, płacąc odpowiednią ich część na rzecz powoda.

Dowód: zeznania świadka M. D. – k. 61 przesłuchanie stron – k. 61 – 63.

Powód obciążył pozwanego kosztami energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia drogi i zasilania stróżówki, wystawiając faktury VAT, w tym:

- w dniu 31 grudnia 2013r., fakturę VAT Nr (...) na kwotę 404,44 zł, tytułem: „energia / oświetlenie zewnętrzne + stróżówka IV kwartał”, z terminem zapłaty w dniu 7 stycznia 2014r.,
- w dniu 16 października 2013r., fakturę VAT Nr (...) na kwotę 282,29 zł, tytułem: „energia / oświetlenie zewnętrzne + stróżówka III kwartał”, z terminem zapłaty w dniu 23 października 2013r.,
- w dniu 12 lipca 2013r., fakturę VAT Nr (...) na kwotę 305,47 zł, tytułem: „energia / oświetlenie zewnętrzne + stróżówka II kwartał”, z terminem zapłaty w dniu 19 lipca 2013r.,
- w dniu 10 kwietnia 2013r., fakturę VAT Nr (...) na kwotę 438,85 zł, tytułem „energia / oświetlenie zewnętrzne za I kwartał”, z terminem zapłaty w dniu 17 kwietnia 2013r.,
- w dniu 31 grudnia 2012r., fakturę VAT Nr (...) na kwotę 1.198,46 zł, tytułem „energia / oświetlenie zewnętrzne od 1.01.2012r do 31.12.2012r” z terminem zapłaty w dniu 7 stycznia 2013r.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 5, faktura VAT Nr (...) – k. 6, faktura VAT Nr (...) – k. 7., faktura VAT Nr (...) – k. 8, faktura VAT Nr (...) – k. 9.

Współwłaściciele nieruchomości składającej się z działki gruntu Nr (...) stanowiącej drogę dojazdową zawarli odrębne umowy o świadczenie usług ochrony z PHU (...) Sp. z o.o. Pozwany rozwiązał łączącą go z PHU (...) Sp. z o.o. i w dniu 19 stycznia 2011r. zawarł umowę o świadczenie usług ochrony z (...)we W., a następnie, po jej wypowiedzeniu, w dniu 11 maja 2012r. zawarł umowę o świadczenie usług ochrony z (...) Sp. z o.o.

Dowód: umowa Nr (...) – k. 54 – 56, wypowiedzenie – k. 57, umowa Nr (...) – k. 58 – 59, zeznania świadka M. D. – k. 61, przesłuchanie stron (pozwanego) – k. 62 – 63.

Pismem z dnia 15 stycznia 2014r., doręczonym w dniu 27 stycznia 2014r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2.629,51 zł tytułem należności wynikających z faktur VAT Nr (...).

Dowód: wezwanie do zapłaty z dn. 15.01.2014r. z potwierdzeniem doręczenia – k. 10,11 – 12.

Sąd zważył.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszy rzędzie wskazać należy, że brak było podstaw do określenia powodowi terminu do ustosunkowania się do złożonej na rozprawie (i jednocześnie w określonym terminie – k. 1, 28) odpowiedzi na pozew, skoro podnoszone

w niej okoliczności (poza kwestią dotyczącą zawarcia umowy w sprawie rozliczenia energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia drogi) okazały się w istocie niesporne, co powód przyznał na rozprawie.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z przedstawionych przez obie strony dokumentów w postaci: faktur VAT oraz umów, pism i mapek – prawdziwości i rzetelności których żadna z nich nie zaprzeczyła co pozwalało uznać je za wiarygodne i miarodajne źródło informacji o stanie faktycznym sprawy. Dodatkowo przeprowadzono dowód z zeznań świadka M. D., którego relacja okazała się logiczna i spójna zarówno wzajemnie jak i z pozostałym materiałem dowodowym, skutkiem czego Sąd dał jej wiarę. Uzupełniająco przeprowadzono dowód z przesłuchania stron, przy czym tu Sąd uwzględnił powoływane przez strony okoliczności jedynie w zakresie, w jakim odnosiły się faktów, a nie ich oceny.

W oparciu o przeprowadzone dowody, Sąd ustalił istotne okoliczności sprawy obejmujące fakt przysługiwania stronom prawa własności (w udziałach po 1/8) nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), składającej się z działki Nr (...), stanowiącej drogę. Za udowodnione należało również uznać, że droga ta jest oświetlona, a umowę o dostarczanie energii elektrycznej na potrzeby tego oświetlenia zawarł powód. Jednocześnie współwłaściciele nieruchomości uzgodnili, że koszty tej energii elektrycznej będą ponosić w częściach równych, zwracając je powodowi. Okoliczność te wynikają wprost z zeznań świadka M. D. oraz powoda. Pozwany co prawda przeczył zawarciu takiej umowy, ale również jego relacji należało wywodzić, że w istocie została ona zawarta. Pozwany przyznał bowiem, że umowa taka miała zostać zawarta oraz że uczestniczył w kosztach energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia drogi płacąc na rzecz powoda kwoty określone w wystawionych przez niego fakturach VAT. Dopiero w późniejszym czasie, pozwany zaprzestał regulowania tych należności uznając je za wygórowane. Złożenie oświadczenia woli polega na uzewnętrznieniu intencji osoby je składającej (art. 61 § 1 k.c.). Jeśli zatem pozwany był zainteresowany wspólnym rozliczaniem dostaw energii elektrycznej (twierdził że umowa w tym przedmiocie miała zostać zawarta), a następnie przystąpił do wykonywania czynności odpowiadających treści projektowanej umowy (zapłaty części kosztów energii elektrycznej) i stan taki utrzymywał się przez kilka lat, to takie zachowanie pozwanego pozwalało na przyjęcie, że w istocie zawarł on z powodem istotną umowę (art. 65 § 1 k.c.). Fakt ten potwierdził również świadek M. D.. Nie odpowiadały z kolei prawdzie twierdzenia pozwanego, jakoby umowa w sprawie partycypowania w kosztach energii elektrycznej związana była z zawartymi przez współwłaścicieli umowami o świadczenie usług ochrony przez PHU (...) Sp. z o.o. Pozwany rozwiązał umowę z tą spółką już w roku 2011 (wówczas zawarł umowę ze (...)) natomiast zapłaty za energię elektryczną zaprzestał dopiero w 2012r. Co za tym idzie, nieuprawnionym byłby wniosek, że z chwilą rozwiązania umowy z PHU (...) Sp. z o.o., pozwany był również zwolniony z obowiązku uczestniczenia w kosztach oświetlenia drogi.

Podkreślenia wymaga, że przedmiotowa umowa nie wymagała dla swej ważności zachowania formy pisemnej lub szczególnej, a zatem fakt jej zawarcia mógł być wykazany dowodami osobowymi i oceniany również na podstawie samego zachowania jej domniemanych stron. Jej założenia pozostawały przy tym zgodne z prawem i zasadami współzycia społecznego i nie wykraczały poza ramy swobody umów (art. 353¹ k.c.). Pozwany był bowiem zobowiązany do ponoszenia kosztów oświetlenia jako kosztów związanych z utrzymaniem nieruchomości wspólnej (art. 207 k.c.). Również wysokość udziału pozwanego w tych kosztach nie może budzić wątpliwości, skoro każdej ze stron umowy przysługiwały równe udziały w tej nieruchomości (po 1/8). W konsekwencji należało uznać, że pozwany – co do zasady – zobowiązany był do uczestniczenia w kosztach energii elektrycznej dostarczanej w celu oświetlenia wspólnej drogi.

Bez znaczenia dla wyniku sprawy pozostawały przy tym twierdzenia pozwanego, że nie korzysta on z tego oświetlenia. Stanowisko to pozwany wywodził z faktu, że oświetlenie to nie obejmuje nieruchomości stanowiącej jego wyłączną własność. Tymczasem spór obejmuje koszty oświetlenia nieruchomości wspólnej (drogi).

Odrębną kwestią pozostawała wysokość dochodzonego roszczenia. Powód uprawniony był do obciążenia pozwanego odpowiednią częścią (1/8) kosztów energii elektrycznej dostarczanej na potrzeby oświetlenia drogi. Pozwany zakwestionował wysokość obciążających go należności, wskazując że nie przedstawiono mu ich rozliczenia, w szczególności faktur źródłowych wystawionych przez dostawcę energii elektrycznej. Rzeczą powoda było zatem wykazanie, że kwoty ujęte w wystawionych pozwanemu fakturach VAT zgodne są z łączącą strony umową w

przedmiocie partycypowania w kosztach energii elektrycznej. Podkreślenia wymaga, że wykazanie tej okoliczności miało podstawowe znaczenia dla udowodnienia roszczenia i powód zobligowany był do podjęcia w tym kierunku odpowiedniej inicjatywy procesowej niezależnie od twierdzeń pozwanego. Podstawowym obowiązkiem powoda jest bowiem wskazanie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie pozwu oraz powołanie dowodów je potwierdzających. Powód został przed rozprawą zobowiązany do powołania wszystkich twierdzeń i dowodów w terminie tygodniowym pod rygorem pominięcia spóźnionych twierdzeń i dowodów (k. 1, 22). W określonym terminie powód złożył pismo procesowe wraz z wnioskami dowodowymi, pośród których brak było dowodów na okoliczność wysokości całościowych, podlegających rozliczeniu kosztów dostaw energii elektrycznej. Powód nie mógł przy tym uzależniać przedstawienia kolejnych środków dowodowych od rozwoju sytuacji procesowej w przypadku, gdy wszystkie one mają służyć wykazaniu tej samej okoliczności stanowiącej podstawę dochodzonej pretensji procesowej. Wskazany obowiązek dowodzenia roszczenia należy bowiem rozumieć jako powinność przytoczenia wszystkich podstaw uzasadniających żądanie pozwu i wydanie wyroku określonej treści (**vide:** wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 lipca 2007r., sygn. akt I ACa 925/07, LEX Nr 370721; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2006r., sygn. akt I CSK 322/06, LEX Nr 359483). Należy tu dostrzec istotną różnicę między dowodami powoływanymi jedynie dla poparcia twierdzeń pozwu, a dowodami służącymi w istocie obaleniu zgłaszanych przeciwko nim zarzutów. W konsekwencji, należało uznać, że powód zobowiązany był do wykazania roszczenia, poprzez przedstawienie dowodów na okoliczność całościowych kosztów dostarczania energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia drogi niezależnie od stanowiska pozwanego, gdyż od tego zależało ustalenie wysokości przysługującego mu wobec pozwanego roszczenia, odpowiadającego udziałowi pozwanego w tych kosztach. Warto jednak zauważyć, że również po podniesieniu przez pozwanego zarzutów dotyczących tej kwestii, powód nie podjął inicjatyw dowodowej w celu wykazania wysokości przedmiotowych kosztów. Nadto powód nie był w stanie wyjaśnić, czy w wystawionych pozwanemu fakturach VAT podatek od towarów i usług został doliczony do określonej w nim kwoty czy jedynie rozliczony, tj. czy faktura obejmuje jedynie obciążającą pozwanego część kosztów dostaw energii elektrycznej czy też została ona dodatkowo powiększona o podatek od towarów i usług. Wskazać należy, że pozwany nie był uprawniony do doliczenia tego podatku do kwoty, którą obciążył pozwanego. W realiach niniejszej sprawy, powód nie sprzedawał bowiem pozwanemu tej energii ani nie świadczył w związku z jej dostawą żadnych usług, a także nie pośredniczył w ich wykonaniu wyłącznie na rzecz osoby trzeciej. Nie było zatem podstaw do zastosowania tu przepisu art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (tekst jednolity: Dz. U. z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.). Co więcej, faktury VAT Nr (...), obejmowały również koszty dostawy energii elektrycznej do stróżówki znajdującej się na nieruchomości stanowiącej wyłączną własność powoda, z której pozwany w żaden sposób nie korzystał. Z kolei powód nie potrafił określić części ujętych w tych fakturach kosztów energii elektrycznej dostarczanej wyłącznie na potrzeby oświetlenia drogi (z wyłączeniem stróżówki). Tymczasem pozwanego nie obciążał obowiązek partycypowania w kosztach zasilania w energię elektryczną stróżówki, pozostawionej do dyspozycji pracownika firmy ochroniarskiej, z którą pozwany nie ma (co najmniej od 19 stycznia 2011r.) zawartej umowy. Brak było zatem podstaw do obciążania pozwanego udziałem w kosztach związanych z utrzymywaniem rzeczony stróżówki.

W tym stanie rzeczy, należało uznać, że jakkolwiek roszczenie powoda pozostawało usprawiedliwione co do zasady (w zakresie uczestniczenia przez pozwanego w kosztach oświetlenia drogi), to jednak – mimo ciężącego na powodzie obowiązku wynikającego z art. 6 k.c. – nie zostało dowiedzione co do wysokości. Brak wykazania wysokości całości kosztów energii elektrycznej dostarczonej na potrzeby oświetlenia drogi, uniemożliwiało bowiem stwierdzenie, czy zgłoszona pretensja procesowa odpowiada warunkom łączącej strony umowy. Co za tym idzie, powództwo jako nieudowodnione, podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w pkt I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Powództwo zostało oddalone w całości skutkiem czego pozwanemu służyło prawo zwrotu wszystkich kosztów poniesionych w związku z udziałem w sprawie. Pozwany poniósł koszty procesu w łącznej wysokości 617,- zł, obejmujące: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 600,- zł (§ 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – Dz. U. 2013r., poz. 461), opłatę skarbową uiszczoną od złożonego dokumentu pełnomocnictwa w wysokości 17,- zł. Co za tym idzie, należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanego, tytułem kosztów procesu, kwotę 617,- zł, orzekając jak w pkt II wyroku.